

Analiza Frames-ACDA | De ce nu vorbesc candidații la prezidențiale despre economie. România se prezintă mai rău ca la precedentă criză, din 2010

Sezonul electoral 2019-2020 a debutat fără niciun fel de discuție despre soarta economiei, despre strategia și bugetul pe 2020, într-o perioadă în care, la nivel internațional, provocările și temerile investitorilor au atins un nivel ridicat, arată experții de la compania Frames și de la ACDA.

Dincolo de creșterea economică din ultimii ani, România este mai vulnerabilă ca oricând în fața unei potențiale crize, cu dezechilibre majore și fără niciun fel de măsuri de protecție, afirmă experții de la compania de consultanță Frames și Agenția de consultanță pentru dezvoltarea afacerilor (ACDA). De ce nu vorbesc candidații la prezidențiale despre economie?

Măsurile protecționiste luate de SUA și China, Brexit-ul, problemele economice din Germania - principalul partener comercial al României, încetinirea ritmului de creștere al comerțului mondial, provocările din piața resurselor și cea valutară, opiniile investitorilor – toate reprezintă semnalele unei potențiale crize economice.

În fața acestor perspective nefavorabile, România se prezintă mai rău ca la precedentă criză, din 2010, cu o economie bazată în principal pe consum, cu dezechilibre majore, cu o datorie externă care crește fulminant, cu firme slab capitalizate și cu un cadru economic lipsit de atractivitate pentru investitorii interesați de business-uri de tip greenfield, cu dezvoltare pe orizontală.

În plus, România are o rată de absorbție a fondurilor UE de 32% în actuala perioadă de programare 2014-2020, ceea ce situează țara noastră sub media europeană.

Potrivit analiștilor, anul electoral 2020 ar putea aduce o accentuare a dezechilibrelor macro-economice. „Creșterea salariilor și a pensiilor peste limitele bugetare, împrumuturile fără limite ale statului, distribuirea discreționară a fondurilor în perspectiva alegerilor locale & parlamentare, focusul pe măsurile cu caracter electoral, toate acestea reprezintă măsuri care, dacă vor fi puse în practică, vor accentua și mai mult deficitul statului român, iar efectele se vor resimți în toată economia, și așa extrem de fragilă. O depreciere semnificativă a leului în următoarele luni, însoțită de o scumpire a resurselor, marfurilor și serviciilor, creșterea inflației – sunt elemente care vor accentua și mai mult dezechilibrele economice. Accentuarea blocajului financiar, limitarea accesului la finanțare, închiderea afacerilor și disponibilizarea de personal vor fi în prim-plan. Pentru investitorii străini, România va continua să fie o țară nefrecventabilă”, arată analiza.

Experții susțin că, în aceste condiții, dezbaterile economice, identificarea unor soluții viabile pentru susținerea

business-ului trebuie sa se afle în prim-plan. Iar primul pas trebuie facut de acum, de la alegerile prezidențiale.

„Dincolo de justiție, de probleme de corupție, de zgomotul politic electoral, de interesele partidelor, așteptam sa vedem care sunt planurile economice ale prezidențiabililor. Indiferent cine va merge la Cotroceni este necesar sa vina cu o viziune concreta privind economia, sa ofere soluții pentru eliminarea dezechilibrelor și pentru susținerea mediului de afaceri”, afirma Adrian Negrescu, managerul companiei de consultanță Frames. „Se împlinesc 30 de ani de capitalism în România și țara noastră continua sa aiba o economie vulnerabila, bazata pe consum, slab capitalizata, cu un Cod Fiscal care se schimba mai ceva ca prognozele meteo. Este de datoria politicianilor sa vina cu soluții care sa puna economia pe fagașul normal, sa ofere cadrul investițional propice atragerii de investitori”.

Toate semnalele economice din ultima perioada, inclusiv cele privind evoluția PIB, indica faptul ca economia începe sa piarda din turaj.

„Din economie vin semnale îngrijoratoare. Printre altele, inflatia în România este de trei ori mai mare decât media europeana, producția industrială este în scadere față de anul precedent, iar datoria externa a României a crescut în primele 6 luni cu 9,26%, la 103 miliarde de euro, deficitul de cont curent ajungând la 5,135 miliarde de euro, de la începutul anului, în crestere cu 38,15%”, se arata în analiza.

Statul a pus gaz pe foc în aceasta situație, cu majorarea salariilor și pensiilor într-un ritm nesustenabil. În ultimii patru ani, de exemplu, cheltuielile cu salariile s-au dublat, de la 25,1 miliarde lei, în 2015, la 50,9 miliarde lei în prezent.

„Cheltuielile de personal, cu salariile bugetare, au crescut cu 23%, față de anul trecut, cele cu bunurile și serviciile au urcat cu 13%, iar cele cu asistența socială, în principal cele cu pensiile, au avansat cu 11%. Astfel am ajuns la un deficit bugetar de aproximativ 20 de miliarde în condițiile în care, la nivelul întregului an nu ar trebui sa depășeasca 30 de miliarde. În esența, statul cheltuie mai mult decât încaseaza din taxe și impozite și, pentru a avea bani, se împrumuta cu un ritm mai accelerat ca oricând”, arata analiza Frames și ACDA.

Potrivit experților, sunt câteva masuri esențiale care ar trebui puse în practica în cel mai scurt termen: reducerea și eficientizarea aparatului de stat, investiții majore în infrastructura, cu impact economic major – drumuri, cale ferata, transport naval și aerian, un cadru fiscal predictibil, o legislație stabila, programe sectoriale care sa incurajeze inițiativa privata, sectorul IMM-urilor.

România se afla, în prezent, pe ultimul loc la nivel european în ceea ce priveste numarul de companii la mia de locuitori – 29, fata de 57 media din UE. Valoarea adaugata generata de IMM-urile din România este de 51,3%, al treilea cel mai scazut nivel din UE.

Potrivit analiștilor, în ceea ce privește programele de stimulare a capitalului autohton, ar trebui sa ne inspiram din exemplul Poloniei. O țara cu o strategie care pune accentul pe dezvoltarea antreprenoriatului, stimulând inteligent evoluția IMM-urilor. Polonia are și un Minister al Antreprenoriatului și Inovației și multe programe și masuri fiscale de stimulare a dezvoltării IMM-urilor.

„Drept dovada, Polonia are peste 1200 de companii prezente în România. Unele ocupa cote de piața importante, pe care antreprenorii români nu au reușit sa le pastreze. În sens invers, doar 28 de companii românești sunt prezente în Polonia. În timp ce polonezii au peste 1200 de firme cu filiale în alte țari, România are în jur de 300”, se spune în analiza.

„Într-o economie fragila, cum este cea românească, cu peste 90% din business-uri slab capitalizate, dezvoltarea unor mecanisme de susținere a antreprenoriatului este esențială. Programul Start-up Nation are un rol bun, dar un impact prea mic, este prea coercitiv și prea puțin focusat pe inovație, singurul element care poate aduce în timp un

plus de competitivitate României. Sa luam exemplu Germania, unde 95% din PIB este generat de sectorul IMM”, afirma Cristian Lungu, directorul Agenției de Consultanță pentru Dezvoltarea Afacerilor, ACDA.

Economia mondiala trece la nivelul urmator, la Industry 4.0, la roboți, computere cuantice, IOT și digitalizare masiva. Experții spun ca, din aceasta perspectiva, trebuie sa urmam exemplul Israelului sau al Estoniei, țari care au înțeles ca tehnologia joaca un rol determinant în economie și în administrație.

Analiștii spun ca statul trebuie sa duca relația cu antreprenorii, cu contribuabilii, la un nivel optim, rapid, similar interacțiunii cu o aplicație de smartphone.

„Accesul trebuie sa fie extrem de simplu, intuitiv. Taxele, impozitele, aprobarile de cereri, eliberarile de documente, înființările de firme, avizele etc., toate trebuie sa treaca într-un unic punct de acces, online sau fizic, daca ne dorim o Românie performanta în viitor”, spune Cristian Lungu.

„Campania electorala pentru prezidențiale trebuie sa fie primul pas catre o armonizare a deciziei politice cu așteptările economiei, sa creeze platforma necesara pentru identificarea și punerea în practica a masurilor necesare dezvoltarii economiei românești, mai ales a celor investiționale și fiscale, o asumare a rolului pozitiv, stimulativ pe care statul trebuie sa îl joace în economie”, arata concluziile analizei.